

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi
№ 398
2019 yil « »

«TASDIQLAYMAN»
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
Prof.A.Soleev

« » 2019 yil

TURIZM GEOGRAFIYASI
FANINING ISHCHI O'QUV
DASTURI
(2-kurs talabalari uchun)
(tanlov fan)

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar soha
Ta'lim sohasi: 140000 – Tabiiy fanlar
Ta'lim yo'nalishi: 5140600 – Geografiya

лекция - 28 с.
Амал маш - 40 с
Муст татави - 48 с

Samarqand - 2019

Kirish

Hozirgi kunda vujudga kelayotgan jahon iqtisodiy va siyosiy tizimidagi shiddatli o'zgarishlar ko'pgina iqtisodiy jihatdan rivojlanayotgan va taraqqiy etayotgan davlatlarda mazkur jarayonlarni chuqur tahlil qilish. Mamlakat iqtisodiy va ijtimoiy ahvoriga ta'sir etuvchi har qanday jarayonning mazmun va mohiyatini chuqur o'rganish. XXI asrning eng serdaromad sohalaridan biri hisoblangan turizm sanoatining yangi asrda hududiy va jahon miqyosida rivojlanishini tahlil va tadqiq qilish. Zamonaviy turizm sohasini mamlakat va dunyo miqyosida rivojlanish tendensiyalarini tahlil qilish. Turizmni iqtisodiy va ijtimoiy jihatdan tahlil etish, uning tarkibi va turlarini, xududiy joylashuvini tadqiq etish.

Turizm geografiasining predmeti va maqsad hamda vazifalari.

Turizm geografiasini fanlarining, xususan iqtisodiy va ijtimoiy geografianing tadqiqot ob'ektini ochib berish turizm tushunchasi, turizm maqsadlari va uning asosiy turlari va ko'rinishlarini ilmiy asosda tahlil qilish. Turizmning geografik xususiyatlari, o'rganish tarixi va uning mintaqalardagi xududiy tarkibi, yuksalish bosqichlari hamda xalqaro turizm geografiasini va O'zbekistonda turizm geografiasini talabalarga tushuntirishdan va kelgusida ilmiy yo'nalish berishdan iborat.

Fanning maqsadlari sifatida:

- turizmning asl mohiyatini ochib berish;
- turizmning taraqqiyot yo'li, tajribasi, hozirgi kundagi muammolarini aniqlab olish;
- xalqaro turizmning regional, hududiy, iqtisodiy, siyosiy, ma'naviy va ijtimoiy ahamiyatini yoritib berish;
- sohaga oid tushuncha va atamalarni ta'riflash;

Fanning vazifalarida esa:

- turizm va turist tushunchalarini ta'riflash, ularning ilk ko'rinishlari, taraqqiyoti, shakllanishi haqida ilmiy va daliliy manbalar keltirish;
- O'zbekiston Respublikasining turizm to'g'risidagi Davlat siyosati haqida (me'yoriy hujjatlar asosida) ma'lumotlar berish;
- jahon turizm tajribasining ilg'or namunalari bilan o'rtoqlashish;
- turizm va turistning maqsadlarini aniqlab olish;
- turizmning tashkiliy tuzilishi va asosiy kategoriyalarini bilib olish;
- turistik industriya va unga bo'lgan talablarni o'rganish;
- turizm infratuzilmasi haqida ma'lumot olish;
- turizm turlari va uning asosiy ko'rinishlarini belgilab chiqish;
- turistik resurslarni tushuntirib berish;
- turistik tovarlar va mahsulotlar haqidagi tushunchalarni egallash;
- turistik xizmatlar va servis darajasini takomillashtirish sirlarini ochib berish;
- turizm marshrutlari va maxsus marshrutlar haqidagi bilimlarga ega bo'lish;

Fan bo'yicha talabalarning bilimiga, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar

"Turizm geografiasini" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba:

- turizm turlarining vujudga kelishi va rivojlanishi qonuniyatlarini **bilishi kerak**;
- talaba turizm tarmoqlarini xalq xo'jaligidagi ahamiyatini, ularni o'zaro aloqadorligi to'g'ri tahlil qilish **ko'nikmalar va malakalarga bo'lishi kerak**;

Fanning ishlab chiqarishdagi o'rni

Ushbu fan ilmiy-tadqiqot institutlariga, oliy, o'rta maxsus, umumta'lim tizimi muassasalariga, ishlab chiqarish va boshqaruv tashkilotlariga malakali geograf mutaxassislarni tayyorlashda muhim ahamiyatga ega bo'lgan bilimlar beradi. U asosiy umumkasbiy fani hisoblanib, yuqori malakali geograflar tayyorlash tizimining ajralmas bo'g'inidir.

Fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar

O'quv jarayoni bilan bog'liq ta'lim sifatini belgilovchi holatlar quyidagilar: yuqori ilmiy-pedagogik darajada dars berish, muammoli ma'ruzalar o'qish, darslarni savol-javob tarzida qiziqarli tashkil qilish, ilg'or pedagogik texnologiyalardan va mul'timedia vositalaridan foydalanish, tinglovchilarni undaydigan, yo'lantiradigan muammolarni ular oldiga qo'yish, talabchanlik, tinglovchilar bilan individual ishlash, erkin muloqot yuritishga, ilmiy izlanishga jalb qilish. "Turizm geografiasini" kursini loyihalashtirishda quyidagi asosiy konseptual yondoshuvlardan foydalaniladi:

SHaxsga yo'naltirilgan ta'lim. Bu ta'lim o'z mohiyatiga ko'ra ta'lim jarayonining barcha ishtirokchilarini to'laqonli rivojlanishlarini ko'zda tutadi. Bu esa ta'limni loyihalashtirilayotganda, albatta, ma'lum bir ta'lim oluvchining shaxsini emas, avvalo, kelgusidagi mutaxassislik faoliyati bilan bog'liq o'qish maqsadlaridan kelib chiqqan holda yondoshilishni nazarda tutadi.

Tizimli yondoshuv. Ta'lim texnologiyasi tizimning barcha belgilarini o'zida mujassam etmog'i lozim: jarayonning mantiqiyliigi, uning barcha bo'g'inlarini o'zaro bog'langanligi, yaxlitligi.

Faoliyatga yo'naltirilgan yondoshuv. SHaxsning jarayonli sifatlarini shakllantirishga, ta'lim oluvchining faoliyatni aktivlashtirish va intensivlashtirish, o'quv jarayonida uning barcha qobiliyati va imkoniyatlari, tashabbuskorligini ochishga yo'naltirilgan ta'limni ifodalaydi.

Dialogik yondoshuv. Bu yondoshuv o'quv munosabatlarini yaratish zaruriyatini bildiradi. Uning natijasida shaxsning o'z-o'zini faollashtirishi va o'z-o'zini ko'rsata olishi kabi ijodiy faoliyati kuchayadi.

Hamkorlikdagi ta'limni tashkil etish. Demokratik, tenglik, ta'lim beruvchi va ta'lim oluvchi faoliyat mazmunini shakllantirishda va erishilgan natijalarni baholashda birgalikda ishlashni joriy etishga e'tiborni qaratish zarurligini bildiradi.

Muammoli ta'lim. Ta'lim mazmunini muammoli tarzda taqdim qilish orqali ta'lim oluvchi faoliyatini aktivlashtirish usullaridan biri. Bunda ilmiy bilimni ob'ektiv qarama-qarshiligi va uni hal etish usullarini, dialektik mushohadani shakllantirish va rivojlantirishni, amaliy faoliyatga ularni ijodiy tarzda qo'llashni mustaqil ijodiy faoliyati ta'minlanadi. Axborotni taqdim qilishning zamonaviy vositalari va usullarini qo'llash - yangi kompyuter va axborot texnologiyalarini o'quv jarayoniga qo'llash.

O'qitishning usullari va texnikasi. Ma'ruza (kirish, mavzuga oid, vizuallashtirish), muammoli ta'lim, keys-stadi, pinbord, paradoks va loyihalash usullari, amaliy ishlar.

O'qitishni tashkil etish shakllari: dialog, polilog, muloqot hamkorlik va o'zaro o'rganishga asoslangan frontal, kollektiv va guruh.

O'qitish vositalari: o'qitishning an'anaviy shakllari (darslik, ma'ruza matni) bilan bir qatorda - kompyuter va axborot texnologiyalari.

Kommunikatsiya usullari: tinglovchilar bilan operativ teskari aloqaga asoslangan bevosita o'zaro munosabatlar.

Teskari aloqa usullari va vositalari: kuzatish, blits-so'rov, oraliq va joriy va yakunlovchi nazorat natijalarini tahlili asosida o'qitish diagnostikasi.

Boshqarish usullari va vositalari: o'quv mashg'uloti bosqichlarini belgilab beruvchi texnologik karta ko'rinishidagi o'quv mashg'ulotlarini rejalashtirish, qo'yilgan maqsadga erishishda o'qituvchi va tinglovchining birgalikdagi harakati, nafaqat auditoriya mashg'ulotlari, balki auditoriyadan tashqari mustaqil ishlarning nazorati.

Monitoring va baholash: o'quv mashg'ulotida ham butun kurs davomida ham o'qitishning natijalarini rejali tarzda kuzatib borish. Kurs oxirida test topshiriqlari yoki yozma ish variantlari yordamida tinglovchilarning bilimlari baholanadi. "Turizm geografiyasi" fanini o'qitish jarayonida kompyuter texnologiyasidan, "Pover point" dasturidan foydalaniladi. Ayrim mavzular bo'yicha talabalar bilimni baholash test asosida va kompyuter yordamida bajariladi. "Internet" tarmog'idagi rasmiy iqtisodiy ko'rsatkichlaridan foydalaniladi, tarqatma materiallar tayyorlanadi, test tizimi hamda tayanch so'z va iboralar asosida oraliq va yakuniy nazoratlar o'tkaziladi.

Turizm geografiyasi fanidan mavzular va soatlar bo'yicha taqsimlanishi

№	Mavzular nomi	Jami soat	Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Mustaqil ta'lim
1.	Kirish. Turizm geografiyasining predmeti, maqsadi va vazifalari,	8	2	2	4
2	Turizm turlari va klassifikatsiyasi	10	2	4	4
3	Turizmni rivojlantirish omillari	10	2	4	4
4	Turizm geografiyasining tarixi va rivojlanishi hamda industriyasi	8	2	2	4
5	Turizm destinatsiyasi	10	2	4	4

6	Jahonning turistik regionlari	8	2	2	4
7	Evropa mamlakatlarida turizm geografiyasi	10	2	4	4
8	Amerika mamlakatlarida xalqaro turizm geografiyasi	10	2	4	4
9	Osiyo –Tinch okeani regioni mamlakatlari xalqaro turizm geografiyasi	10	2	4	4
10	Yrta SHarq regioni mamlakatlari xalqaro turizm geografiyasi	8	2	2	4
11	Afrika va boshqa mintaqalar mamlakatlari turizm geografiyasi	6	2	2	2
12	Uzbekistonning turizm imkoniyatlari va salohiyati	6	2	2	2
13	O'zbekistonni turistik rayonlashtirish masalalari	6	2	2	2
14	Samarqand viloyatining tabiiy va madaniy turistik resurslari	6	2	2	2
	Jami	116	28	40	48

Asosiy qism: Fanning uslubiy jihatdan uzviy ketma-ketligi

Asosiy qismda (maruza) fanni mavzulari mantiqiy ketma-ketlikda keltiriladi. Har bir mavzuning mohiyati asosida tushunchalar va tezislar orqali ochib beriladi. Bunda mavzu bo'yicha talabalarga DS asosida etkazilishi zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar to'la qamrab olinishi kerak. Asosiy qism sifatiga qo'yiladigan talab mavzularning dolzarbligi, ularning ish beruvchilar talablari va ishlab chiqarish ehtiyojlariga mosligi, mamlakatimizda bo'layotgan ijtimoiy-siyosiy va demokratik o'zgarishlar, iqtisodiyotni erkinlashtirish, iqtisodiy huquqiy va boshqa sohalaridagi islohatlarning ustuvor masalalarini qamrab olishi hamda texnologiyalarning so'ngi yutuqlari e'tiborga olinishi tavsiya etiladi.

Ma'ruza mashg'ulotlari

Asosiy qism

Turizm geografiyasining predmeti, ob'ekti, maqsad va vazifalari.

Turizm geografiyasi fanlarining, xususan iqtisodiy va ijtimoiy geografiyaning tadqiqot ob'ekti. Turizm tushunchasi, turizm maqsadlari va uning asosiy turlari va ko'rinishlari. Turizmning geografik xususiyatlari, o'rganish tarixi va uning mintaqalardagi xududiy tarkibi, yuksalish bosqichlari. Turizm geografiyasining boshqa fanlar bilan aloqadorligi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *munozara, o'z-o'zini nazorat*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A4; Q2;Q3;

Turizm turlari va uning klassifikatsiyasi.

Jahon mamlakatlarida turistik resurslarining geografik joylashuvi va uning milliy iqtisodiyotga qo'shayotgan hissasi. Turizm kam xarajatli va katta daromad manbai ekanligi, sanoat, infra tuzilma, turistik mahsulotlar, turistik resurslar, milliy parklar. Tabiiy turistik resurslari, ekoturistik landshaft, tog', g'or, soxil, suv va boshqa turizm turlari. Madaniy turistik resurslar, tarixiy, arxetektura, arxeologiya, etnografik va boshqa turizm turlari. Evropa, Amerika, Osiyo, Afrika, Avstraliya va Okeaniya mintaqalarida xalqaro turizmning hissasi. Jahon turistik resurslari va uning geografik xususiyatlari hamda xududiy taqsimot. Halqaro turizm statistikasi. Ish yuzasidan safarga chiqish (geografiya delovogo turizma), diniy turizm geografiyasi hamda sog'liqni tiklash va sog'lomlashtirish turizmi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *keys stadi, diologik yondoshuv*

Adabiyotlar: A1;A3;A4; A5; Q2;Q3;

Turizmni rivojlantirish omillari

Turizm ko'p tarmokli sohalariga aloqadorligi, turizmning asosiy tushunchasi, rivojlanish bosqichlari va omillari

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *munozara, o'z-o'zini nazorat*

Adabiyotlar: A1;A2;A4; A5; Q2;Q3

Turizm geografiyasining tarixi va rivojlanishi hamda industriyasi

SHarq sivilizatsiyasi, Buyuk Ipak yo'li, Temur va temuriylar davrida sayyohlikning rivojlanishi. Jahondagi xalqaro turistik tashkilotlarining maqsadi va vazifalari. Tabiiy resurs va uning muhofazasida turizmning ahamiyati.

Jahon xujaligida tutgan roli, Dunyoning rivojlangan turistik shaharlarida turistik infratuzilma va turindustriyaning rivojlanishi

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *munozara, o'z-o'zini nazorat*

Adabiyotlar: A1;A3; Q2;Q3;

Turizm destinatsiyasi

Turizm destinatsiya tushunchasi, ta'rifi, geografik xususiyatlari, turizm bozori, turistik manzillar va maskanlar. Etakchi turistik mamlakatlar.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *interfaol, keys stadi, diologik yondoshuv*

Adabiyotlar: A1;A2;A3; Q2;Q3;

Jahonning turistik regionlari

Tabiiy va madaniy turistik ob'ektlar. Tabiat yodgorliklari, ekoturistik resurslar, tabiat tomonidan yaratilgan turistik maskanlar, inson kuli bilan yaratilgan turistik resurslar, binolar, boglar, arxitektura yodgorliklari va xokozolar.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *bliz, nilufar guli, meny*

Adabiyotlar: A1;A2;A5; Q3; Q8;

Evropa mamlakatlarida turizm geografiyasi

Geografik o'rni va joylashuvi, subregionlari, davlatlar, turistik markazlari, shaharlari. Evropa milliy iqtisodiyotning yuksalashda turizmning ahamiyati. Tarmoqning iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy jihatdan tutgan roli. Evropa mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, Fransiya, Ispaniya, GFR, Buyuk Britaniya, Skandinaviya, Apenin, Pereney davlatlarida turizmning rivojlanishi

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *bliz, nilufar guli, meny, munozara*

Adabiyotlar: A1;A2;A4; Q2;Q4; Q8;

Amerika mamlakatlarida turizm geografiyasi

Geografik o'rni va joylashuvi, subregionlari, davlatlar, turistik markazlari, shaharlari Amerika davlatlarida Iqtisodiyotida turizmning roli, Aholining milliy ananalari, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Jumladan mehnat resurslaridan samarali foydalanishda turizmning o'rni. Amerika mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, AKSH, Braziliya, Kolumbiya, Venesuela, Braziliya davlatlarida turizmning rivojlanishi

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, bliz, nilufar guli*, Adabiyotlar: A1;A2;A3; A7; Q2;Q3; Q8;

Osiyo –Tinch okeani mamlakatlarida xalqaro turizm geografiyasi

Geografik o'rni va joylashuvi, subregionlari, davlatlar, turistik markazlari, shaharlari Osiyo davlatlarida milliy iqtisodiyotida turizmning usib borishi, Osiyo tarakkiyoti va iqtisodiyoti milliy ananalarga boyligi, jaxon dinlari markazi, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Osiyo mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, YAponiya, Koreya, Xitoy, Gonkong, Tailand, Xindiston YAKin SHark, Markaziy Osiyo, Tibet davlatlari, Indoenziya va Malayziya, Singapur davlatlarida turizmning rivojlanishi va usib borishi

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *menyu, munozara, o'z-o'zini nazorat*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;Q2;Q3; Q8;

Yrta SHarq regionlari mamlakatlari xalqaro turizm geografiyasi

Geografik o'rni va joylashuvi, subregionlari, davlatlar, turistik markazlari, shaharlari. Arab mamlakatlari, dengiz sohillari, turistik shaharlar, plyaj, zamonaviy shaharsozlik, qadimiy inshootlar, madaniyatlar.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *menyu, munozara, o'z-o'zini nazorat*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;Q2;Q3; Q8;

Afrika va boshqa mintaqalar mamlakatlari turizm geografiyasi

Afrika dunyoning eng kolok va ekoturizm imkoniyati yukori mintaq sifati. Milliy boglar, kurikxonalar, kadimiy madaniyat, urf odatlar, yashash tarzi, va milliy Iqtisodiyotida turizmning ahamiyati, Afrika iqtisodiyoti milliy ananalarga boyligi, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Afrika mamlakatlarining ekoturizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, JAR, Misr, Tunis, Jazoir, Tanzaniya, Kongo davlatlarida turizmning rivojlanishi va usib borishi

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *muammoli, munozara, interfaol*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5;Q3;Q8;

Uzbekistonning turizm imkoniyatlari va salohiyati

Geografik o'rni va joylashuvi, turistik regionlari, viloyatlar, turistik markazlari, shaharlari. Tabiiy sharoitining turizmdagi ahamiyati, tarixiy va madaniy turistik imkoniyatlari, 7000 dan ortiq turistik ob'ektlari, Turistik salohiyatining ahamiyati

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *muammoli, munozara, interfaol*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5;Q3;

O'zbekistonni turistik rayonlashtirish masalalari

Turistik rayonlashtirish masalalari. Tabiiy, madaniy, ekoturistik rayonlashtirish masalalari, Uzbekistonda turistik markazlar. 6 ta turistik rayonlar,

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *muammoli, munozara, interfaol*

Adabiyotlar: A2;A4; Q2;Q3;

Samarqand viloyatining tabiiy va madaniy turistik resurslari

Samarqand viloyati geografik o'rni, joylashuvining turizmdagi ahamiyati, tabiiy va madaniy turistik resurslari, tumanlar turistik imkoniyatlari, turistik kartalashtirish masalalari

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *muammoli, munozara, interfaol*

Adabiyotlar: A2;A4; Q2;Q3;

Turizm geografiyasi fani bo'yicha ma'ruza mashg'ulotining kalendar tematik rejasi

№	Mavzular nomi	Soat
1	Kirish. Turizm geografiyasining predmeti, maqsadi va vazifalari,	2
1.1	Turizm geografiyasining predmeti	
1.2	Turizm geografiyasining maqsadi	
1.3	Turizm geografiyasining vazifalari	
2	Turizmning geografik turlari va klassifikatsiyasi	
2.1	Turizm klassifikatsiyasi	
2.2	Turizm tushunchasi	
2.3	Turizm geografiyasi fanining tashkiliy shakllari	
3	Turizmni rivojlantirish omillari	2
3.1	Tabiiy geografik omillar	
3.2	Iktisodiy-ijtimoiy geografik omillar	
4	Turizm geografiyasining tarixi va rivojlanishi hamda industriyasi	2
4.1	SHarq sivilizatsiyasi, Buyuk Ipak yo'li, Temur va temuriylar davrida sayyohlikning rivojlanishi.	
4.2	Jahondagi xalqaro turistik tashkilotlarining maqsadi va vazifalari.	
4.3	Tabiiy resurs va uning muhofazasida turizmning ahamiyati.	
5	Turizm destinatsiyasi	
5.1	Turizm destinatsiya tushunchasi, ta'rifi	
5.2	Geografik xususiyatlari, turizm bozori, turistik manzillar va maskanlar.	
6	Jahonning turistik regionlari	2
6.1	Turistik regionlarning rivojlanish darajasi	
6.2	Eng yirik turistik regionlar va ularda turizm turlari	
7	Evropa mamlakatlarida xalqaro turizm geografiyasi	2
7.1	Geografik o'rni va joylashuvi, Evropa milliy iqtisodiyotning yuksalashda turizmning ahamiyati.	
7.2	Tarmoqning iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy jihatdan tutgan roli. Aholining ijtimoiy masalalari	
7.3	Evropa mamlakatlarining turizmning rivojlanishi	
8	Amerika mamlakatlarida xalqaro turizm geografiyasi	2
8.1	Geografik o'rni va joylashuvi, Amerika davlatlarida iqtisodiyotida turizmning roli	
8.2	Amerika mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
9	Osiyo-Tinch okeani mamlakatlarida xalqaro turizm geografiyasi	2
9.1	Geografik o'rni va joylashuvi, Osiyo davlatlarida milliy iqtisodiyotida turizmning tutgan o'rni	
9.2	Osiyo mamlakatlarining turizmning rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar,	
10	Urta SHark mamlakatlarida xalqaro turizm geografiyasi	2
10.1	Urta SHark davlatlarida milliy iqtisodiyotida turizmning tutgan o'rni	
10.2	Urta SHark mamlakatlarining turizmning rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar,	
11	Afrika mamlakatlarida xalqaro turizm geografiyasi	2

11.1	Geografik o'рни va joylashuvi, Milliy boglar, kurikxonalar, kadimiy madaniyat, urf odatlar, yashash tarzi, va milliy iqtisodiyotida turizmning ahamiyati	
11.1	Tabiiy va madaniy turistik resurslar	
11.3	Afrika mamlakatlarining ekoturizmning rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
12	Uzbekistonning turizm imkoniyatlari va salohiyati	
12.1	Geografik o'рни va joylashuvi, turistik regionlari, viloyatlar, turistik markazlari, shaharlari.	
12.2	Tabiiy sharoitining turizmdagi ahamiyati, tarixiy va madaniy turistik imkoniyatlari	
13	O'zbekistonni turistik rayonlashtirish masalalari	2
13.1.	Turistik rayonlashtirish masalalari	
13.2.	Uzbekistonning turistik rayonlari	
14	Samarqand viloyatining tabiiy va madaniy turistik resurslar	2
14.1	Samarqand viloyati geografik o'рни, joylashuvining turizmdagi ahamiyati, tabiiy va madaniy turistik resurslari	
14.2	Tumanlar turistik imkoniyatlari, turistik kartalashtirish masalalari	
	Jami	28

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish buyicha kursatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarda talabalar olingan nazariy bilimlarni amalda mustahkamlash uchun turli statistik ma'lumotlarni to'plash, tahlil qilish, mavzuli xaritalar chizish, ularning shartli belgilarini o'qish, xaritalarni tahlil qilish ishlarini bajaradilar.

Amaliy mashg'ulotlarning taxminiy tavsiya etiladigan mavzulari:

Turizm geografiyasining predmeti, maqsadi va vazifalari. Turizm geografiyasi fanlarining, xususan iqtisodiy va ijtimoiy geografiyaning tadqiqot ob'ekti. Turizm tushunchasi, turizm maqsadlari va uning asosiy turlari va ko'rinishlari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, o'z-o'zini nazorat*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A4; A5; Q2;Q3;Q8;Q9;

Turizmning tashkiliy shakllari va asosiy kategoriyalari. Turizmning geografik xususiyatlari, o'rganish tarixi va uning mintaqalardagi xududiy tarkibi, yuksalish bosqichlari. Turizm geografiyasining boshqa fanlar bilan aloqadorligi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *nilufar guli, menyu, munozara, o'z-o'zini nazorat*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A4; A5; Q2;Q3;Q8;Q9;

Turizm turlari va asosiy ko'rinishlari.

Jahon turistik resurslari va uning geografik xususiyatlari hamda xududiy taqsimot. Halqaro turizm statistikasi. Ish yuzasidan safarga chiqish (geografiya delovogo turizma), diniy turizm geografiyasi hamda sog'liqni tiklash va sog'lomlashtirish turizmi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, bliz, nilufar guli, Adabiyotlar: A1;A2;A3;A4; A5; Q2;Q3;Q8;Q9;*

Turistik resurslar. Tabiiy turistik resurslari, ekoturistik landshaft, tog', g'or, soxil, suv va boshqa turizm turlari.

Madaniy turistik resurslar, tarixiy, arxetektura, arxeologiya, etnografik va boshqa turizm turlari. Evropa, Amerika, Osiyo, Afrika, Avstraliya va Okeaniya mintaqalarida xalqaro turizmning hissi. Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *bliz, nilufar guli, menyu,*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A4; A5; Q2;Q3;Q8;Q9;

Xalqaro turizmning mohiyati va tarixiy rivojlanish bosqichlari. SHarq sivilizatsiyasi, Buyuk Ipak yo'li, Temur va Temuriylar davrida sayyohlikning rivojlanishi. Jahondagi xalqaro turistik tashkilotlarining maqsadi va vazifalari. Tabiiy resurs va uning muhofazasida turizmning ahamiyati.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, bliz, nilufar guli, menyu, munozara, o'z-o'zini nazorat*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A7; Q2;Q3;Q8;Q9;Q10

Evropa mamlakatlarida xalqaro turizm geografiyasi

Evropa milliy iqtisodiyotning yuksalashda turizmning ahamiyati. Tarmoqning iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy jihatdan tutgan roli. Aholining ijtimoiy masalalari. Jumladan mehnat resurslaridan samarali

foydalanishda turizmning o'zni. Evropa mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, Fransiya, Ispaniya, GFR, Buyuk Britaniya, Skandinaviya, Apenin, Pereney davlatlarida turizmning rivojlanishi

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *muammoli ta'lim, diologik yondoshuv*, Adabiyotlar: A1;A2;A4;A5; A7; Q2;Q4;Q8;Q9;Q10

Amerika mamlakatlarida xalqaro turizm geografiyasi

Amerika davlatlarida Iqtisodiyotida turizmning roli, Aholining milliy ananalari, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Jumladan mehnat resurslaridan samarali foydalanishda turizmning o'zni. Amerika mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, AKSH, Braziliya, Kolumbiya, Venesuela, Braziliya davlatlarida turizmning rivojlanishi

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, bliz, nilufar guli*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A7; Q2;Q3;Q8;Q9;Q10

Osiyo-Tinch okeani mamlakatlarida xalqaro turizm geografiyasi

Osiyo davlatlarida milliy iqtisodiyotida turizmning usib borishi, Osiyo tarakkiyoti va iqtisodiyoti milliy ananalarga boyligi, jaon dinlari markazi, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Osiyo mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, YAponiya, Koreya, Xitoy, Gonkong, Tailand, Xindiston YAKin SHark, Markaziy Osiyo, Tibet davlatlari, Indoenziya va Malayziya, Singapur davlatlarida turizmning rivojlanishi va usib borishi.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *menyu, munozara, o'z-o'zini nazorat.*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A7; Q2;Q3;Q8;Q9;Q10

Afrika va boshka mintaqalar mamlakatlari turizm geografiyasi

Afrika dunyoning eng kolok va ekoturizm imkoniyati yukori mintaq sifati. Milliy boglar, kurikxonalar, kadimiy madaniyat, urf odatlar, yashash tarzi, va milliy iqtisodiyotida turizmning ahamiyati, Afrika iqtisodiyoti milliy ananalarga boyligi, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Afrika mamlakatlarining ekoturizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, JAR, Misr, Tunis, Jazoir, Tanzaniya, Kongo davlatlarida turizmning rivojlanishi va usib borishi

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A7; Q2;Q3;Q8;Q9;Q10

Avstraliya va Okeaniya mintaqasida turizm. Avstraliya va Okeaniya mintaqasi davlatlarida milliy iqtisodiyotida turizmning usib borishi, tarakkiyoti va iqtisodiyoti milliy ananalarga boyligi, jaon dinlari markazi, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Avstraliya va Okeaniya mintaqasi mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *bliz, nilufar guli, menyu, munozara,*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A7; Q2;Q3;Q8;Q9;Q10

O'zbekistonning turizm tarmoqlari. O'zbekistonda turizmni rivojlantirishning milliy modelining shakllanish xususiyatlari umummilliy, shuningdek, hududiy iqtisodiy taraqqiyotga o'zining ijobiy ta'sirini ko'rsatadi. O'zbekiston tarixiy va madaniy yodgorliklarga boy mamlakat. YUNESKONing Jahon merosi ro'yxati. YUNESKONing Jahon merosi ro'yxati. Turizm va turizm geografiyasining nazariy va uslubiy xususiyatlarining shakllanishida, shu sohada tadqiqot olib borgan olimlar izlanishlari mintaqaviy turizm va xududiy turistik majmualari.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, bliz, nilufar guli,*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A6; Q2;Q3;Q6;Q9;Q10

Turizmning geografik turlari va klassifikatsiyasi

Turizmning turlari va ularning xududiy tarkalishi, jaxon mamlakatlarida turizm turlari joylashuvi, asosiy tasnifi

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, bliz, nilufar guli,*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A6; Q2;Q3;Q6;Q9;Q10

Sport-sog'lomlashtirish turizmi

Plyaj, chumilish, suv osti, sayr qilish,marshrut, baliq ovlash, ovchilik, tog chang'i, alpinizm, speloturizm

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, bliz, nilufar guli,*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A6; Q2;Q3;Q6;Q9;Q10

Tanishuv turizmi

Kungil ochish, tanishish, tabiiy va madaniy ob'ektlarga sayohat, xalqaro ko'rgazmalarda ishtirok etish, festival, kongress va boshka turlari

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, bliz, nilufar guli,*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A6; Q2;Q3;Q6;Q9;Q10

Kruiz va ishbilarmonlik, diniy turizm

Kruiz turizmining rivojlanish tarixi, dengiz va daryo kruizi, Diniy markazlar va marosimlar, dunyo dinlari tarqalishi va tashriflar, Xristian, Islom va Buddizm, maxalliy dinlar va ularga uyushtiriladigan turizm marshrutlari

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, bliz, nilufar guli,*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A6; Q2;Q3;Q6;Q9;Q10

Ekologik turizm

Tabiatning nodir go'shalariga uyushtiriladigan sayohat, tog', o'rmon, dengiz bo'yi va boshqa maskanlarga sayohat, milliy parklar va ekzotik tabiatga uyushtiriladigan turizm. Safari, Afrika, AKSH milliy boglari

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *diologik yondoshuv, bliz, nilufar guli,*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A6; Q2;Q3;Q6;Q9;Q10

O'zbekistonning turistik rayonlarini ajratish va kontur kartaga tushirish. Toshkent, Zarafshon, Mirzachul, Janubiy, Fargona, Korakalpogiston turistik rayonlari. Turizm va rekreatsiya sohasini rivojlantirish uchun tashkiliy asoslarning yaratilishi. Mamlakatimiz mintaqalarida turizm va rekreatsiya ob'ektlarining geografik jihatdan tadqiqot etish va tabiatning diqqatga sazovar joylar hamda tarixiy – tabiiy rekreatsiya obidalariga turistik marshrutlar karta sxemasini ishlab chiqish, turistik ekskurssiyalar uyushtirish.

Qo'llaniladigan ta'lim texnologiyalari: *nilufar guli, menyu, munozara, o'z-o'zini nazorat*

Adabiyotlar: A1;A2;A3;A5; A6; Q2;Q3;Q6;Q9;Q10

Amaliy mashg'ulotlar mavzulari

№	Mavzular nomi	Soat
1	Turizm geografiyasining predmeti, maqsadi va vazifalari.	2
1.1	Turizm geografiyasining predmeti	
1.2	Turizm geografiyasining maqsadi va vazifalari.	
1.3	Turizm geografiyasining boshqa fanlar bilan aloqasi	
2	Turizmning tashkiliy shakllari va asosiy kategoriyalari	2
2.1	Turizmning tashkiliy shakllari	
2.2	Turizmning geografiyasi fanining asosiy kategoriyalari	
3	Turizm turlari va asosiy ko'rinishlari	2
3.1	Jahon turistik resurslari	
3.2	Halqaro turizm statistikasi	
3.3	Turizmni asosiy ko'rinishlari	
4	Turistik resurslar	2
4.1	Tabiiy turistik resurslari, ekoturistik landshaft, tog', g'or, soxil, suv va boshqa turizm turlari.	
4.2	Madaniy turistik resurslar, tarixiy, arxitektura, arxeologiya, etnografik va boshqa turizm turlari..	
4.3	Evropa, Amerika, Osiyo, Afrika, Avstraliya va Okeaniya mintaqalarida xalqaro turizmning hissasi	
5	Xalqaro turizmning mohiyati va tarixiy rivojlanish bosqichlari	2
5.1	Xalqaro turizmning mohiyati	
5.2	Turizmning tarixiy rivojlanish bosqichlari	
6	Evropa mamlakatlarida xalqaro turizm maskanlari	2
6.1	Evropa milliy iqtisodiyotning yuksalashda turizmning ahamiyati.	
6.2	Tarmoqning iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy jihatdan tutgan roli. Aholining ijtimoiy masalalari. Evropa mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
6.3	Evropa mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
7	Amerika mintaqasi mamlakatlari turizm maskanlarini	2
7.1	Amerika milliy iqtisodiyotning yuksalashda turizmning ahamiyati.	

7.2	Amerika mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
7.3	Amerika mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
8	Osiyo va Tinch okeani mintaqasi mamlakatlari turizm iqtisodiyoti	2
8.1	Osiyo va Tinch okeani mintaqasi mamlakatlari milliy iqtisodiyotning yuksalashda turizmning ahamiyati.	
8.2	Osiyo va Tinch okeani mintaqasi mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
8.3	Osiyo va Tinch okeani mintaqasi mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
9	Afrika mamlakatlarida turizm geografiyasi	2
9.1	Afrika mintaqasi mamlakatlari milliy iqtisodiyotning yuksalashda turizmning ahamiyati.	
9.2	Afrika mintaqasi mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
9.2.	Afrika mintaqasi mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
10	Avstraliya va Okeaniya mintaqasida turizm	2
10.1	Avstraliya va Okeaniya mintaqasi mamlakatlari milliy iqtisodiyotning yuksalashda turizmning ahamiyati.	
10.2	Avstraliya va Okeaniya mintaqasi mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
10.3	Avstraliya va Okeaniya mintaqasi mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar	
11	O'zbekistonni turizm tarmoqlari	2
11.1	O'zbekistonning turistik resurslari	
11.2	O'zbekistonning turistik rayonlari	
12	O'zbekistonning turistik rayonlarini ajratish va kontur kartaga tushirish	4
13	Samarqand viloyatining turistik ob'ektlariga ekskursiya uyushtirish	4
	Jami	40

Fan uchun ishchi dastur tuzish jarayonida mazkur mavzu ro'yxatidan amaliy mashg'ulotlar uchun ajratilgan soat xajmiga mos xolda mavzular tanlab olinadi. Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarni amaliy masalalar echish orqali yanada boyitadilar. SHuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, masalalar echish, mavzular bo'yicha ko'rgazmali qurollar tayyorlash va boshqalar tavsiya etiladi

Mustaqil ta'lim tashkil etishning shakli va mazmuni.

“Turizm geografiyasi” fani bo'yicha talabaning mustaqil ta'limi shu fanni o'rganish jarayonining tarkibiy qismi bo'lib, uslubiy va axborot resurslari bilan to'la ta'minlangan. Talabalar auditoriya mashg'ulotlarida professor-o'qituvchilarning ma'ruzasini tinglaydilar, misol va masalalar echadilar. Auditoriyadan tashqarida talaba darslarga tayyorlanadi, adabiyotlarni konspekt qiladi, uy vazifa sifatida berilgan misol va masalalarni echadi. Bundan tashqari ayrim mavzularni kengroq o'rganish maqsadida qo'shimcha adabiyotlarni o'qib referatlar tayyorlaydi hamda mavzu bo'yicha testlar echadi. Mustaqil ta'lim natijalari reyting tizimi asosida baholanadi.

Uyga vazifalarni bajarish, qo'shimcha darslik va adabiyotlardan yangi bilimlarni mustaqil o'rganish, kerakli ma'lumotlarni izlash va ularni topish yo'llarini aniqlash, internet tarmoqlaridan foydalanib ma'lumotlar to'plash va ilmiy izlanishlar olib borish, ilmiy to'garak doirasida yoki mustaqil ravishda ilmiy manbalardan foydalanib ilmiy maqola va ma'ruzalar tayyorlash kabilar talabalarning darsda olgan bilimlarini chuqurlashtiradi, ularning mustaqil fikrlash va ijodiy qobiliyatini rivojlantiradi. SHuning uchun ham mustaqil ta'limsiz o'quv faoliyati samarali bo'lishi

mumkin emas. Uy vazifalarini tekshirish va baholash amaliy mashg‘ulot olib boruvchi o‘qituvchi tomonidan, konspektlarni va mavzuni o‘zlashtirish darajasini tekshirish va baholash esa ma’ruza darslarini olib boruvchi o‘qituvchi tomonidan har darsda amalga oshiriladi. “Turizm geografiyasi” fanidan mustaqil ish majmuasi fanning barcha mavzularini qamrab olgan va quyidagi 7 ta katta mavzu ko‘rinishida shakllantirilgan.

Talabalar mustaqil ta’limining mazmuni va hajmi

№	Mustaqil ta’lim mavzulari	Berilgan topshiriqlar	Bajarish muddati	Hajmi
1	Turizm tushunchasini kengroq tushunish uchun adabiyotlar bilan ishlash	Adabiyotlardan konspekt kilish. Individual topshiriqlarni bajarish	1,2 haftalar	6
2	Turizm klassifikatsiyasi	Adabiyotlardan konspekt kilish. Individual topshiriqlarni bajarish	3,4 haftalar	8
3	Turizmning geografiya fanlari katorida tutgan urni	Adabiyotlardan konspekt kilish. Individual topshiriqlarni bajarish	5,6 haftalar	8
4	Turistik resurslar va ularning xududiy tarkalishi	Adabiyotlardan konspekt kilish. Individual topshiriqlarni bajarish	7,8 haftalar	8
5	Turizm geografiyasi va shu soxadagi ilmiy tadkikotlar. Xalqaro turizm geografiyasi	Adabiyotlardan konspekt kilish. Individual topshiriqlarni bajarish	9,10 haftalar	8
6	Evropada turizm inkilobi, Osiyo va Tinch okeani mintaqasi turizmi, SHimoliy Amerika turizmi, Afrika mamlakatlarida turizmning roli va ahamiyati, Avstraliya va Okeaniyada turizmning rivojlanishi	Adabiyotlardan konspekt kilish. Individual topshiriqlarni bajarish	11,12,13 haftalar	6
7	O‘zbekturizm Milliy kompaniyasi, Jahon turizmida mavkei, O‘zbekistonning turistik rayonlari va markazlari	Adabiyotlardan konspekt kilish. Individual topshiriqlarni bajarish	14,15 haftalar	6
Jami				50

“Turizm geografiyasi” fanidan talabalar bilimni reyting tizimi asosida baholash mezoni

“Turizm geografiyasi” fanidan talabalar bilimni reyting tizimi asosida baholash mezoni. “Turizm geografiyasi” fani bo‘yicha reyting jadvallari, nazorat turi, shakli, soni hamda har bir nazoratga ajratilgan maksimal baho, shuningdek joriy va oraliq nazoratlarining saralash baholari haqidagi ma’lumotlar fan bo‘yicha birinchi mashg‘ulotda talabalarga e’lon qilinadi. Fan bo‘yicha talabalarning bilim saviyasi va o‘zlashtirish darajasining Davlat ta’lim standartlariga muvofiqligini ta’minlash uchun quyidagi nazorat turlari o‘tkaziladi:

joriy nazorat (JN) – talabaning fan mavzulari bo‘yicha bilim va amaliy ko‘nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Joriy nazorat fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda amaliy mashg‘ulotlarda og‘zaki so‘rov, test o‘tkazish, suhbat, nazorat ishi, kollektivum, uy vazifalarini tekshirish va shu kabi boshqa shakllarda o‘tkazilishi mumkin; oraliq nazorat (ON) – semestr davomida o‘quv dasturining tegishli (fanlarning bir necha mavzularini o‘z ichiga olgan) bo‘limi tugallangandan keyin talabaning nazariy bilim va amaliy ko‘nikma darajasini aniqlash va baholash usuli. Oraliq nazorat bir semestrda ikki marta o‘tkaziladi va shakli (yozma, og‘zaki, test va hokazo) o‘quv faniga ajratilgan umumiy soatlar hajmidan kelib chiqqan holda belgilanadi; yakuniy nazorat (YAN) – semestr yakunida muayyan fan bo‘yicha nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalarni talabalar tomonidan o‘zlashtirish darajasini baholash usuli. Yakuniy nazorat asosan tayanch tushuncha va iboralarga asoslangan “Test” yoki «YOzma» shaklida o‘tkaziladi. ON o‘tkazish jarayoni kafedra mudiri tomonidan tuzilgan komissiya ishtirokida muntazam

ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, ON natijalari bekor qilinishi mumkin. Bunday hollarda ON qayta o'tkaziladi. Oliy ta'lim muassasasi rahbarining buyrug'i bilan ichki nazorat va monitoring bo'limi rahbarligida tuzilgan komissiya ishtirokida YAN ni o'tkazish jarayoni muntazam ravishda o'rganib boriladi va uni o'tkazish tartiblari buzilgan hollarda, YAN natijalari bekor qilinishi mumkin. Bunday hollarda YAN qayta o'tkaziladi. Talabaniq bilim saviyasi, ko'nikma va malakalarini nazorat qilishning reyting tizimi asosida talabaniq fan bo'yicha o'zlashtirish darajasi ballar orqali ifodalanadi. «Uzbekiston iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasi» fani bo'yicha talabalarning semestr davomidagi o'zlashtirish ko'rsatkichi 5 baholik tizimda baholanadi. Ushbu 5 baholash turlari bo'yicha quyidagicha taqsimlanadi:

Ball	Baxo	Talabalarning bilim darajasi
5	A'lo	Xulosa va qaror qabul qilish. Ijodiy fikrlay olish. Mustaqil mushohada yurita olish. Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish. Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo'lish.
4	YAxshi	Mustaqil mushohada qilish. Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish. Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish. Tasavvurga ega bo'lish.
3	Qoniqarli	Mohiyatini tushuntirish. Bilish, aytib berish Tasavvurga ega bo'lish.
2	Qoniqarsiz	Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik. Bilmaslik.

Talabalar ON dan to'playdigan ballarning mezonlari

	Ko'rsatkichlar	ON ballari	
		maks	1-ON
1	Darslarga qatnashganlik darajasi. Ma'ruza darslaridagi faolligi, konspekt daftarlarining yuritilishi va to'liqligi.	3	0-3
2	Talabalarning mustaqil ta'lim topshiriqlarini o'z vaqtida va sifatli bajarishi va o'zlashtirish.	1	0-1
3	Og'zaki savol-javoblar, kollokvium va boshqa nazorat turlari natijalari bo'yicha	1	0-1
Jami ON ballari		5	5

Talabalar JN dan to'playdigan ballarning mezonlari

	Ko'rsatkichlar	JN ballari	
		maks	1-JN
1	Darslarga qatnashganlik va o'zlashtirishi darajasi. Amaliy mashg'ulotlardagi faolligi, amaliy mashg'ulot daftarlarining yuritilishi va holati	3	0-3
2	Mustaqil ta'lim topshiriqlarining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi. Mavzular bo'yicha uy vazifalarini bajarilish va o'zlashtirishi darajasi.	1	0-1
3	YOzma nazorat ishi yoki test savollariga berilgan javoblar	1	0-1
Jami		5	0-5

YAkuniy nazoratda test asosida amalga oshiriladi

YAkuniy nazorat "YOzma ish" shaklida amalga oshirilganda, sinov ko'p variantli usulda o'tkaziladi. Har bir variant 2 ta nazariy savol va 4 ta amaliy topshiriqdan iborat. Nazariy savollar fan bo'yicha tayanch so'z va iboralar asosida tuzilgan bo'lib, fanning barcha mavzularini o'z ichiga qamrab olgan. Har bir nazariy savolga yozilgan javoblar bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichi 0-3 ball oralig'ida baholanadi. Amaliy topshiriq esa 0-6 ball oralig'ida baholanadi. Talaba maksimal 30 ball to'plashi mumkin. YOzma sinov bo'yicha umumiy o'zlashtirish ko'rsatkichini aniqlash uchun variantda berilgan savollarning har biri uchun yozilgan javoblarga qo'yilgan o'zlashtirish ballari qo'shiladi va yig'indi talabaniq yakuniy nazorat bo'yicha o'zlashtirish bali hisoblanadi.

Dasturning informatsion-uslubiy ta'minoti

Talabalarning mutaxassislikka kirish fanini o'zlashtirishlari uchun adabiyotlar ro'yxatida keltirilgan manbalardan, elektron darsliklar, xorijiy adabiyotlar, monografiya, dissertatsiyalar, uslubiy qo'llanmalar, ilmiy-amaliy anjumanlarlar materiallari, tarqatma materiallar, statistik to'plamlardan foydalanish tavsiya etiladi. Dars jarayonida o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullaridan foydalanish, yangi informatsion pedagogik texnologiyalarni tadbiq qilish muhim ahamiyatga ega.

Foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati **Tashkiliy - huquqiy adabiyotlar**

1. O'zbekiston Respublikasining "Turizm to'g'risida" gi Qonuni. T.: 1999
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasi Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi"ning tashkil etish to'g'risidagi 2016 yil 2 dekabrda PQ-2666-sonli qarori
3. Mirziyov SH.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11
4. Mirziyoev SH.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 29 b.
5. Mirziyoev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 47 b.
6. Mirziyoev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 485 b.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida" gi PF-4947-sonli Farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda

Asosiy adabiyotlar

1. Солиев А.С Ўзбекистон географияси. Дарслик. Т-2014, 352 бет
2. Солиев А Иқтисодий география. Танланган асарлар Т-2013, 224-бет
3. Нигманов Э Иқтисодий география (жадвалларда). Ўқув қўлланма Т-2016, 301 бет
4. Мирзаев М.А Туризм асослари ўқув қўлланма Т-2011
5. Сафаров Б.Ш Туристтик хизматлар бозори. Ўқув услубий қўлланма Самарқанд-2014
6. Тухлиев И ва бошқалар Туризм: назария ва амалиёт. Дарслик Т-2010
7. Комилова Ф.К Халқаро туризм бозори. Ўқув қўлланма Т-2011
8. Александров А.Ю. "Международный туризм" Учебник. М. Аспект пресс 2002.
9. Усмонов М.Р., Жумабоев Т.Ж., Шерхолов О. Туризм географияси 1-2 қисм.-Самарқанд, 2013
10. Маматкулов Х.М. Халқаро туризм.-Самарқанд, 2012
11. Солиев А.С., Усмонов М. Туризм географияси.-Самарқанд, 2005
12. Глушко А.А., Сазыкин А.М. География туризма- ВЛАДИВОСТОК, Издательство Дальневосточного университета 2002

Ко'shimcha adabiyotlar

1. Зячиняев П.Н., Фалкович Н.С. "География международного туризма" -М. Мисл. 1972.
2. Мироненко Н.С., Тведохлебов И.Т. "Рекреационная география" -М. МГУ 1981.
3. Хусанбоев Б.М., Тўлаганов Л.А., Разина В.Г. "Дорогами Великого Шелкового пути" -Т. Шарк 1996.
4. Зокиров С.С., Болтаев М.Ж. "Краеведение и экономика туризма" -Т. 2001.
5. Мардонов Б.Б. Хизмат кўрсатиш соҳаси ва аҳоли бандлиги. Монография Т-2013
6. Мухаммедов М.М ва бошқалар Хизмат кўрсатиш соҳаси ва туризмни ривожлантиришнинг назарий асослари. Монография Самарқанд -2017
7. Тўхлиев Н Ўзбекистон иқтисодиёти асослари. Ўқув қўлланма Т-2006
8. Иномов И Ўзбекистоннинг янги шаҳарлари Т-1991
9. Зокиров С.С., Болтаев М.Ж. "Краеведение и экономика туризма" -Т. 2001.
10. Ибадуллаев Н.Э. Ўзбекистоннинг туристик ресурслари. Маърузалар курси. – Самарқанд, СамИСИ, 2008. -114 б

www.lex.uz

www.ziyonet.uz

www.UNWTO

www.tour.uz

www.stat.uz

